

Γιά έρο | για μέρο
(συνών. με την προηγούμεν.) Βιθυν.
Τοῦ φτωχοῦ τὸ εὔρημα | για καρφί για πέταλο
(τὸ τυχερόν τοῦ πτωχοῦ εἶναι πάντοτε εὐτελοῦς ἀξίας) Αἴγιν.
Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

Γιά προᾶξε για μετάπραξε για ᾽πὸ τὸν γόσμο λείψε
(ἐπὶ τῶν ἀτόλμων καὶ μὴ δραστηρίων) Κῶς (Πυλ.)
Καὶ τ' αἰ-Νικολοβάροβα για βρέχει για χιονίζει
Μῆλ.

Ὅποιος τρώει τσαὶ συντυχάν-νει
για κανέναβ βοῦκοχ χάν-νει
για τὴν γλῶσσαν του δακ-κάν-νει
(ἐπὶ τῶν ἀσχολουμένων με περισσοτέρας ἀπὸ μίαν ἐργασίας)
Κύπρ. (Λευκωσ.)

Γιά μ' κρὸς-μ' κρὸς παδρέφ' για μιγάλους καλουῖρέφ'
(τὰ πάντα πρέπει νὰ γίνωνται εἰς τὸν κατάλληλον χρόνον)
Σάμ. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλ. πολλαχ. Τὰ ξένα χέρια για δέ
θα σέ ξύσουν για θα σέ ζουγρανίσουν (= γρατσούνισουν·
ἡ προσφερομένη ὑπὸ τῶν ξένων ὑπηρεσία εἶναι ἡ ἀνώφελος
ἢ ἐπιζήμιος) Θράκ. (Σουφλ.) || Ἄσμ.

Καλῶς ἀδαμωθήκαμαν ἐμεῖς οἱ δερτιλῆδες,
νὰ κλάψουμε τὰ δέρτια μας καὶ τὰ παράπονά μας
τοῦτο δὲ χρόνο τὸ γαλό, τὸν ἄλλο ποιὸς τὸ ξέρει
για ζοῦμε για πεθαίνουμε για σ' ἄλλο δόπο πᾶμε
Ἡπ. (Μαργαρ.) κ.ά.

Κόρη, για ἡκουράστηκες για τὸ ν-νερό λ-λυπάσαι
Λέρ.

Καὶ σένα τ' ἀδερφάκι σου ᾽ς τὰ ξένα πὺν γυρίζει
για τὰ θεριά τὸ φάγανε γι' ἄλλη καμμιὰ τ' ὀρίζει
Καρ. (Γέροντ.) 2) Ὡς μὲρ. βεβαιωτικόν, βεβαίως, ἀσφα-
λῶς, λοιπόν, μάλιστα, τιθέμενον συνήθως εἰς τὸ τέλος τῆς
προτάσεως, ἐνίοτε ὁμως καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν με τὴν σημ. τοῦ
ν αὶ σύνθηθ. καὶ Καππ. (Ἀξ. Ἀραβάν. Μαλακ. Οὐλαγ. Φά-
ρασ. Φλογ.) Πόντ. (Ὁφ. Τραπ. κ.ά.): Πάφ' το για! Ἐλα
για! Πεινᾶς;—Πεινῶ για! σύνθηθ. Καλά ναι ἡ κουνιάδα του;
—Καλά ναι για! Πελοπν. (Παπούλ.) Δὲν ἔχισκαν νὰ φᾶνε
για! Φλογ. Τί φταίγω για ἐγὼ τώρα καὶ βρίζ' με αὐτὴν
παλιογενναῖκα; Βιθυν. (Κουβούκλ.) Εἴχαμε δυὸ σπίτια για!
Βιθυν. (Παλλαδάρ.) Ἰσὺ τὸν βάρισις; —Ἰγὼ για! Ἡπ.
(Ἰωάνν.) Ἐ! κάψα σήμιρα! Καλονκιράδ' για! Λῆμν. Κιχα-
γιαδέλια δὲν εἴμαστι, για! (κιχαγιαδέλια = βοσκόπουλα)
Σαμοθρ. Ἡ μάννα προσκάλεσε ἄμαξες, μάζεψε τὸ γόσμο -
βασιλικὸς γάμος για! (ἐκ παραμυθ.) Θράκ. (Μέτρ.) Για, τὸν
λέει, θὰ σὶ δώσουν μιὰ τέχνη, πὺν θὰ βγάξ' εὔκουλα παρᾶδης
Μακεδ. Για! τί πάδιχis; Θὰ μὲ γλύτρουνης; Ἡπ. (Ἰωάνν.)
β) Μήπως, εἰς ἐρωτηματ. προτ. πρὸς δῆλωσιν ἀρνήσεως
Ἑρεικ. Θεσσ. (Βαθύρρ.) Καππ. (Φάρασ.) Κέρκ. (Λευκίμμ.)
Κύπρ. Πάρ. (Λεῦκ.) Πόντ.: Για ξέρω γὼ ἂν θὰ πάη ὁ πα-
τέρας μου ᾽ς τὴ βόλη; Λευκίμμ. Ἀλλά, για ἔκαμα καὶ λίγα;
Ἐντεκα κεφάλια παιδιά! Ἑρεικ. Τσαὶ για σ' ἔδα σήμιρα;
Λεῦκ. Ἐχ' νι κριάς ᾽ς τοῦ Σουφλιᾶ! Ἀ για μ' θὰ πάου κι ᾽ς
τοῦ Σουφλιᾶ; Βαθύρρ. 3) Ὡς σύνδ. ἀντιθετικὸς, καὶ ὁμως
Μακεδ. (Χαλκιδ.) 4) Συνεκφερόμενον μετὰ τοῦ καὶ ὡς
χρονικὸς σύνδ., μόλις, εὐθὺς ὡς Κρήτ.: Ἄσμ.

Ἐτσὰ τὸ λὲς πὼς μ' ἀγαπᾶς, μὰ για καὶ ν' ἀπογεῖρω,
ἄφτεις κερί ᾽ς τὴ βαναγιά νὰ μὴν ξαναγιαγεῖρω
(ἀπογεῖρω = φύγω, ἀπομακρυνθῶ· ξαναγιαγεῖρω = ἐπι-
στρέψω) Συνών. ἔτ σι καί.

γιαβάνης ἐπίθ. ἐνιχχ. γιαβάν'ς Βιθυν. (Πιστικοχ.) για-
βάν'ς Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) Θηλ. γιαβάναινα Πόντ. (Τραπ.)
γιαβανέσσα Πόντ. (Τραπ.) Οὐδ. γιαβάν'κου Θράκ. (Ἑλλη-
νοχώρ. Σουφλ.) Πόντ. (Τραπ.) γιαβάνιν Πόντ. (Κερασ.)
γιαβάν' Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ τουρκικοῦ y a v a n = ἀδύνατος, ἄνοστος.

1) Ἐπὶ κρέατος, τὸ ἄπαχον, τὸ ψαχνὸν Πόντ. (Τραπ. κ.ά.)
Γιαβάν' κρέας Πόντ. Τὸ κρέας γιαβάν'κου ἔν' Τραπ. β) Φα-
γητὸν ἄνευ ἀρτύματος βουτύρου ἢ λίπους Θράκ. (Σουφλ.)
Πόντ.: Γιαβάν'κου τοῦ φαῖ. Σουφλ. Γιαβάν' φαῖν Πόντ.
γ) Ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ ἀδύνατος, ὁ ἀνήμερος Βιθυν. (Πιστι-
κοχ.): Κάτθ' κάτ', ρε γιαβάν'. δ) Ἐπὶ συστάσεως ἐδάφους,
τὸ μὴ εὐφορον, τὸ ἄγονον Θράκ. (Ἑλληνοχώρ.): Τὰ χω-
ράφια μ' εἶνι οὐλα γιαβάν'κα. 2) Μεταφ. ὁ ἐπιπόλαιος,
ὁ ἀνόητος Πόντ. (Τραπ. κ.ά.)

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γιαβάνης Ἀθῆν.
Τσακων. (Χαβουτσ.). Πβ. ἀπογιαβανοῦμα.

γιαβανωτός ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γιαβάνης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ωτός.

1) Γιαβάνης 1β, τὸ ὅπ. βλ., Πόντ.: Γιαβανωτὸν φαῖν.
2) Γιαβάνης 2, τὸ ὅπ. βλ., Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.
κ.ά.): Τσίπ γιαβανωτός ἔν' ὁ ἄντρας ἀτ'ς (τσίπ = ἐντελῶς,
τελείως) Τραπ. Ἐρθεν νὰ δαβαίν' ἐπεκέσ' Ἡλίας ὁ ζαβα-
λῆς ὀλίγον γιαβανωτός (ζαβαλῆς = δυστυχισμένος) Σάντ.

γιαβὰς ἐπίρρ. κοιν. γιαβὰς Ἡπ. (Ζαγόρ. Κουκούλ.
Πλατανούσ. κ.ά.) Καππ. (Φάρασ.) γιαβάσι Ἡπ. (Πάργ.)
γιαβάσι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κύπρ. γιαβάσια Καππ. (Δίλ.)
γιαβάσα Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) διαβὰς Εὐβ.
(Κουρ.) Στερελλ. (Περίστ.) γιαβὰ Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. y a v a s = βραδέως. Ὁ τύπ. γιαβὰ
κατὰ τὸ συνών. σι γὰ. Ὁ τύπ. διὰ βὰς κατὰ τὴν συνή-
θη ἐναλλαγήν τῆς διὰ μετὰ τοῦ τύπ. γιὰ.

Βραδέως, ἥρεμα. Ἐπαναλαμβάνεται πάντοτε πρὸς ἐπίτα-
σιν τῆς σημ. κοιν. καὶ Καππ. (Δίλ. Φάρασ.) Πόντ. (Κρώμν.
Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Μὴ βιάζεσαι, γιαβὰς-γιαβὰς Κρήτ. Οἱ
δουλειεὶς γίνονται γιαβὰ-γιαβὰ, ὄχι βουρ-βουρ Πελοπν.
(Μάν.) Διαβὰς-διαβὰς, μὴχ-χαλάης τῆς-ζαχαρένια σου Εὐβ.
(Κουρ.) Γιαβὰς-γιαβὰς νὰ πᾶτι κι νὰ μὴ τρέχιτι Ἡπ. (Ζα-
γόρ.) Γιαβάσια-γιαβάσια βρέχ' Δίλ. Πάει ἀποπίσω ἀτ' για-
βάσα-γιαβάσα Κρώμν. Πιρπατοῦ διαβὰς-διαβὰς Στερελλ.
(Περίστ.) Γιαβάσα-γιαβάσα ἐξέγκα τὸν ἀνέφορον Πόντ. ||
Παροιμ. Ὁ Τοῦρκος λέει γιαβὰς-γιαβὰς (λέγεται πρὸς σπου-
δάζοντας ἀκαίρως καὶ ἀσκόπως) Ν. Πολίτ., Παροιμ. 3,633.
Συνών. ἀ γὰ λ η α 1, ἄ ν α ρ γ α, ἀ π α γὰ λ η α, ἀ ρ-
γὰ 1, ἀ ρ γ η τὰ 1, ἀ ρ γ ο π ε ρ π ἀ τ η τ α, γ α λ η-
ν ἀ, γ ι α βὰ σ ι κ α, σ ι γὰ, σ ι γ α ν ἀ, ἀ ν τ ι θ. γ ο ρ-
γὰ, γ ρ ῆ γ ο ρ α, σ βέ λ τ α.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γιαβὰς Ἀθῆν. Θεσσ.
(Λάρ. Τίρναβ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Πτολεμ.)

γιαβάσης ἐπίθ. Εὐβ. (Κάρυστ.) Ἰων. (Βουρλ.) Κρήτ.
(Μονοφάτσ.) Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) γιαβάχης Α. Κρήτ.
γιαβάς'ς Σάμ.

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. γιὰ βὰς.

1) Νωθρός, βραδυκίνητος Κρήτ. (Μονοφάτσ.) Κύπρ.
Σάμ.: Ἄσμ.

